

πλήρες τὸ δωμάτιον ἔνθα ἔκειτο τὸ πτώμα τῆς βασιλίσσης, ὡς καὶ ὁ πρόδομος, καὶ πολλοὶ τῶν ἠλιοκαῶν πολεμιστῶν ἐθρήνουν γοερῶς ἐπὶ τῷ πρὸ αὐτῶν θεάματι, οἱ δ' ἄλλοι ἐφιπποῖσταντο ἐπὶ τῆς πρὸ τοῦ οἴκου πλατείας καὶ ἤθελον μόνον ἐν βλέμμα νὰ ρίψωσι διὰ τῆς θυρίδος, ὅτε ἡ γέφυρῃ ὁ βασιλεὺς Εὐεργέτης, καταστείλας τὰ δάκρυα καὶ τὴν λύπην·

— "Ἄνδρες Αἰγύπτιοι! Σεῖς ὅλοι εἰσθε μάρτυρες τῆς προδοσίας, τῆς ἀνανδρίας καὶ τῆς δολοφονίας τῆς διαπραχθείσης ὑπὸ τῶν Συρίων κατὰ τῆς νομίμου αὐτῶν ἀνάσσης, τῆς περιλιμνῆς ἀδελφῆς. Ἐπειδὴ ἐπεχειρήσατε τὴν πορείαν ταύτην ἵνα ἐλευθερώσητε τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως ὑμῶν, ὁμόσατε ἐπὶ τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ πτώματος, ὅτι δὲν θέλετε βάλει πάλιν τὸ ξίφος εἰς τὸν κολόν πρὶν ἢ ἐκδικήσητε τὸν θάνατον τῆς ἀνάσσης. Θὰ ἐξεγείρω πόλεμον ὃν οὐδέποτε ὁ κόσμος εἶδε, ὥστε ὅλη ἡ γῆ νὰ τρέμη! "Ὅλον τὸ ἀνοσίσιον τοῦτο βασιλείον, ἐν ᾧ συνέβησαν τὰ κακουργήματα ταῦτα, πρέπει νὰ καταστραφῇ! "Ἡδὴ ἤρχισαν αἱ προπαρασκευαί πρὸς πόλεμον ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἀσίᾳ! Πανταχόθεν ἡ ἀγανάκτησις ὡς ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἀνοσιουργημάτων καὶ ὠμοτήτων ἀναγκάζει καὶ τὸν ἀνήλικα παῖδα νὰ ἐλκύσῃ τὸ ξίφος! "Ἡδὴ ἰσχυρὸς στόλος πλέει πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ὀρόντου! "Ἄς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰ σύνορα καὶ ἄς ἀναμείνωμεν ἕως αἱ κατὰ γῆν προπαρασκευαί συντελεσθῶσι! Τώρα δέ, φίλοι, δότε τροφήν εἰς τοὺς ἵππους ἐπειδὴ ἐντὸς ἡμισείας ὥρας πρέπει ν' ἀναχωρήσωμεν!

Ἄγρια φανατικὴ κραυγὴ ἐπηκολούθησε τὰς λέξεις ταύτας τοῦ βασιλέως, ὅλα τὰ ξίφη ἀνεσπάσθησαν, καὶ εἰς δεῖγμα τῆς ἀποδοχῆς ἐκραδάνθησαν περὶ τὰς κεφαλὰς διὰ βιβαίων κινήσεων. Μεθ' ἡμίσειαν ὥραν ἤλαυνεν ἐφιππος στρατὸς πρὸς τὴν Δαμασκόν, δύο δ' ἐκ τῶν ἵππέων τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς ἔφερον τὸ πτώμα τῆς βασιλίσσης περιτετυλιγμένον ἐντὸς ὑφασμάτων καὶ δεδεμένον ἐφ' ἵππου, μὴ φέροντος ἵππέα. "Ὅτε δ' ἐφάνη τὸ λυκαυγὲς οἱ ἵππεῖς ἦσαν ἡδη μακρὰν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐγένετο ὁ φόνος· νέος δὲ στρατὸς ἀπεστέλλετο ἐξ Ἀντιοχείας εἰς Δάφνην μόνην ἔχων ἐντολήν νὰ ἐνταφιάσῃ τοὺς φονευθέντας Συρίους καὶ νὰ μεταφέρῃ οἴκαδε τοὺς τραυματίας ἢ νὰ νοσηλεύσῃ αὐτοὺς ἐν τοῖς τεμένεσι τοῖς κειμένους πλησίον τῆς Δάφνης.

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα τὰ συμβάντα ἦτο τετελεσμένη ἡ πρώτη πράξις τοῦ αἱματηροῦ τούτου δράματος. Ἡ Ἀντιόχεια εἶχε κυριευθῆ ὑπὸ τῶν αἰγυπτιακῶν στρατευμάτων.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ).

**Λ

Η ΕΥΓΕΝΕΙΑ

"Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ νέος, πάντες ἐστράφησαν νὰ τὸν ἴδωσι. Ἦτο πολὺ ὑψηλός, πολὺ ὠχρός, πολὺ ξανθός. Λεπτὸς μύσταξ ἐσκήαζε μόλις τὸ ἄνω χεῖλος αὐτοῦ· ἔφερε στολὴν ἀξιωματικοῦ, ἐπὶ ταύτης δὲ τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς, καὶ ἐβάδιζε στηριζόμενος ἐπὶ δύο βάκτρων.

Ἡ θεὰ τραυματίου νέου συγκινεῖ πάντοτε μετὰ τὸν ἀτυχῆ πόλεμον τοῦ 1870, συγκινεῖ μέχρι βαθῆν τῆς καρδίας, διότι ὑπεθυμίζει τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν δυσπραγίαν· ὁ ἀκρωτηριασμός τοῦ στρατιώτου ἀναμνησκει τὸν ἀκρωτηριασμόν τῆς πατρίδος.

— Τίς εἶνε ὁ νέος οὗτος; ἠρώτησα ζωηρῶς τὸν γείτονά μου. Πῶς τόσον νέος ὢν εἶνε ἀξιωματικός καὶ φέρει τὸν σταυρὸν τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς; τὸ τραῦμά του εἶνε δεινότερον τραῦματος; μὴ ἀπειλεῖ ν' ἀφήσῃ αὐτὸν ἀνάπηρον;

"Ἐμαθον τότε ὅτι ἐκαλεῖτο Παῦλος Δερουλιέδ, ὅτι εἰκοσαετής (εἶχον παρέλθῃ ὀκτὼ ἔτη ἔκτοτε) κατετάχθη ἐθελοντῆς εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Σεδάν, ὅτι αἰχμαλωτισθεὶς καὶ ἄχθεις εἰς Γερμανίαν ἀπέδρα καὶ ἐπιστρέψας κατετάχθη ἐκ νέου εἰς τὸ σῶμα τοῦ Βούρβαχην, ὅτι μετὰ τὴν συνθηκολόγησιν κατετάχθη τὸ τρίτον εἰς τὸν στρατὸν τῶν Βερσαλλίων πολεμήσας κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, ὅτι τὸ παράσημον ἔλαβεν ἐν τῇ μάχῃ τῆς Βιλλερσεξέλ, ὅτι τὸ τραῦμα αὐτοῦ, ὅσον σοβαρὸν καὶ ἂν ἦτο, δὲν ἐμελλε ν' ἀφήσῃ ἔχνη, καὶ τέλος ὅτι καίτοι τραυματίας, πλούσιος, λόγιος, ἔμενεν ἀυθόρμητος ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἀποφασίσας ν' ἀφιερῶσιν πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἀγγίνοιαν καὶ πάσας τὰς δυνάμεις εἰς ἀγωγὴν τῶν στρατιωτῶν του.

Εἶχον ἓνα ἥρωα ἐνώπιόν μου. Βαθεῖα μὲ κατέλαβε συγκίνησις, τοσοῦτῳ μᾶλλον βαθυτέρα καθόσον ὑπῆρξε διπλῆ.

Ὁ ἠρωϊσμός ἐν ἡλικίᾳ εἰκοσιοκτῶ ἑτῶν συνεπάγεται κίνδυνον εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἥρωα. Τηλικούτος θαυμασμός περικυκλῶ αὐτόν, τοιαύτη ἡδέϊα καὶ ἐνθουσιώδης συμπάθεια τὸν ὑποδέχεται ὥστε εἶνε δύσκολον νὰ μὴ τὸν καταστήσωσιν ὑπερήφανον.

Πῶς ν' ἀποκρούσῃ, ἐνδομύχως, ἀλαζονικὴν τινα αὐταρέσκειαν καὶ πῶς νὰ δυνηθῆ νὰ μὴν ἐκδηλώσῃ αὐτήν; Εἶνε ἀρά γε δυνατὸν νὰ ἦ τις ἥρωας ἐν τοιαύτῃ ἡλικίᾳ χωρὶς νὰ εἶνε φίλυτος καὶ χωρὶς νὰ δεικνύῃ τοῦτο διὰ τοῦ βλέμματος, τῶν κινήσεων, τοῦ τόνου τῆς φωνῆς αὐτοῦ; Ἄλλ' ἐκπλήξην μοὶ ἐξεποίησε οὐ μόνον ἡ μετριοφροσύνη τοῦ νέου ἐκείνου, ἀλλ' ἕτερόν τι προσὸν ἔτι μᾶλλον ἀντικείμενον εἰς τὴν ματαιοδοξίαν, διότι τὸ προσὸν τοῦτο εἶνε σεβασμός ἀπονεμόμενος πρὸς τοὺς ἄλλους, εἶνε ἡ λήθη ἑαυ-

τοῦ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, τὸ προσὸν δὲ τοῦτο εἶνε ἡ εὐγένεια. Ὁ νέος ἐκεῖνος ἦτο ἀληθῶς εὐγενής. Ἡ λέξις αὕτη ἴσως φανῆ εἰς τινὰς πεπαλαιωμένην καὶ ὁ ἔπαινος λίαν γλίσχρος.

Ἡ εὐγένεια δὲν εἶνε πλέον τοῦ συρμού. Ἄλλοτε ἦσαν σπάνιοι ἐν ταῖς αἰθούσαις οἱ μὴ ἀβρόφρονες, σήμερον εἶνε σπάνιοι οἱ ἀβρόφρονες.

Βλέπομεν γονεῖς τινὰς ἀφαιροῦντας τὴν εὐγένειαν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀγωγῆς, ὡς ἐπιτετηθευμένον τι καὶ τυραννικόν. Φρονοῦσιν ὅτι τὸ νὰ ἐκβάλλῃ παιδίον τι τὸν πῖλον εἰσερχόμενον εἰς αἶθουσαν καὶ προσαγορεύσῃ τοὺς ἐν αὐτῇ, ὅταν δὲ ἀπέρχεται πρὸς ὕπνον συνοδεύῃ τὴν καλὴν νύκτα του μὲ ἐν φίλημα, ἀποτελοῦσι κοινωνικὸν ἐξαναγκασμὸν μὴ συμβιβαζόμενον πρὸς τὰ θελκτικώτερα προσόντα τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἅτινα εἶνε ἡ φυσικότης καὶ ἡ εἰλικρίνεια.

— Πρὸς τί, λέγουσι, καταδικάζετε τὰ ἀθῶα αὐτὰ πλάσματα εἰς τὴν μικρὰν ἐν ταῖς αἰθούσαις ἠθοποιῶν σὰς; Καθιστᾶτε αὐτὰ συγχρόνως δυστυχῆ καὶ γελοῖα. Τάχιστα θὰ ὁμοιάσωσι πρὸς πλαγγόνας. Οὐδὲν κοῖνὸν ἔχει ἡ ἀγωγή πρὸς τὰς αὐτοματικὰς ἐκείνας κινήσεις, ἀφ' ὧν λείπει ἡ σκέψις, καὶ καθ' ὧν τὰ θύματα διαμαρτύρονται συχνάκις διὰ τῆς ἀντιστάσεως, πάντοτε δὲ διὰ τῆς σκαιοῦτος αὐτῶν!

Ἄληθῶς, προσλέγουσι, τί κωμικώτερον τῶν χαμηλῆ τῆ φωνῆ μεταξύ μητέρων καὶ υἱῶν διαλόγων τούτων:

— Χαιρέτισε τὴν κυρίαν, παιδί μου.

— Δὲν θέλω.

— Ἐλα δά, δεῖξε πῶς εἶσαι εὐγενής.

— Δὲν θέλω νὰ εἶμαι εὐγενής.

— Χαιρέτισε!

— Ὅχι!

Ὁ διάλογος καθιστάται σφοδρότερος.

— Ἄν δὲν χαιρέτισῃς θὰ σέ τιμωρήσω!

— Δὲν μὲ νοιάζει!

Τότε παρεμβαίνει ἡ ξένη...

— Ἀφῆτέ τον κυρία, σὰς παρακαλῶ. Λέγω πῶς μὲ ἐχαιρέτισες, παιδί μου.

— Ὅχι! λέγει ἡ μήτηρ, πρέπει νὰ χαιρέτισῃ... εἰδεμή...

— Εἰδεμή... θὰ ξυλοκοπηθῆ!... ἀνακράζει ὁ πατὴρ ἐμφανιζόμενος ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ δράματος.

Τότε ἐπέρχεται ταρχή. Τὸ παιδίον κραυγάζει, ἡ μήτηρ στενάζει, ὁ ἔνοχος ἀπάγεται, ἡ κυρία δὲν εἰξεύρει ποῦ νὰ κρυφθῆ. Αὐτὰ εἶναι τὰ μαθήματα τῆς φιλοφροσύνης· ἀλλ' αὐτὰ ἀναγκάζουν τὸ δυστυχὲς παιδίον νὰ τὴν ἀποστραφῆ.

Εἰς ταῦτα ἀπαντῶ πρῶτον ὅτι τὰ παιδιά δὲν δεικνύουσι συνήθως τοιαύτην ἀπειθειαν, πρὸ πάντων ἂν ἐγκαίρως ἐθισθῶσιν εἰς τὴν φιλοφροσύνην. Δεύτερον ἡ ιδέα τῆς ἐπιβολῆς πράγματός τινός δυσαρρεστοῦντος αὐτὰ δὲν μὲ ταραττει διόλου, κα-

θόσον ἡ ἀγωγή δὲν εἶναι συνήθως ἄλλο τι εἰμὴ ἡ τέχνη τοῦ νὰ μάθωμεν νὰ πράττωμεν ὅ,τι μᾶς δυσαρρεστὴ ὡσεὶ μᾶς εὐηρέσσει. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι τὰ παιδιά δεικνύουσι σκαιοῦτητα τινὰ, ἀλλὰ τι θελκτικώτερον τῆς σκαιοῦτος ταύτης; Τὰ χαριτωμένα ἐκεῖνα παιδάκια τὰ ὅποια ἐκβάλλουν τὸν μικρὸν τὸν πῖλον καὶ σὰς προσφέρουν μὲ τόσην σοβαρότητα τὰς μικρὰς παρεΐας τὴν πρὸς φίλημα μὲ καταθέλγουν! Εἰς τοὺς θεωροῦντας μηχανικὰς τὰς πράξεις ταύτας ὑπενθυμίζω τὸ βαθὺ λόγιον τοῦ Πασχάλ: Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τῆν ἐξωτερικὴν λατρείαν, ἡ πίστις θὰ ἐπακολουθήσῃ.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει σῶμα ὅπως καὶ ψυχὴν, τὸ σῶμα δὲ τοῦτο δύναται ἐνίοτε νὰ διδάξῃ τὴν ψυχὴν. Ἡ ἔξις εἶνε μεγάλη διδάσκαλος. Ὅταν χαιρετᾶ τὸ παιδίον, κατ' ἀρχὰς προσκλίνει μόνῃ ἡ κεφαλὴ· ὅταν τὸ στόμα του σὰς εὐχεται καλὴν ἡμέραν, μόνον τὸ στόμα λαλεῖ, ἀλλ' ἐφ' ὅσον αἱ πράξεις αὐταὶ καὶ αἱ λέξεις ἐπαναλαμβάνονται, μεταβαίνουν κατὰ μικρὸν ἀπὸ τῶν χειλέων εἰς τὴν καρδίαν, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν νοῦν, αἱ κινήσεις τῶν χειρῶν μεταβάλλονται εἰς αἰσθήματα. Προσθέσατε ὅτι μόνον οἱ ἐκ μικρῆς ἡλικίας εὐγενεῖς εἶνε ἀληθῶς εὐγενεῖς. Ἡ φιλοφροσύνη ὁμοιάζει πρὸς τὸ κλειδοκύμβαλον· ἂν δὲν διδαχθῆ τις αὐτὸ μικρὸς, οὐδέποτε θὰ ἐκμάθῃ νὰ μουσουρήσῃ.

Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ὑπάρχουσι καὶ εἶδη τινὰ φιλοφροσύνης ἅτινα μὲ δυσαρρεστοῦσι· πρῶτον ἡ ἀλαζῶν φιλοφροσύνη τοῦ ὑψηλὴν κατέχοντος θέσιν, ὅστις δεικνύεται φιλόφρων ἐξ ἐπιεικειᾶς· ἡ ὑπερβολικὴ φιλοφροσύνη ἣτις ἐνοχλεῖ· ἡ φρασιολόγος ἣτις παροργίζει. Ἄλλ' ὅταν παρουσιάζεται μετὰ τῶν φυσικῶν αὐτῆς συνοδῶν, τῆς ἀβρότητος ἐν τῇ συμπεριφορᾷ, τῆς εὐγενείας ἐν τοῖς λόγοις, ὅταν ὡς ἐν τῷ μνησθέντι νέφ, συνεννοῦται πρὸς ὑπέροχον χαρακτῆρα, τότε καθιστάται ἀληθῶς προσὸν ἠθικὸν ἄμα καὶ φυσικόν, καὶ ὑπενθυμίζει, καθ' ὃ μοι φαίνεται, τινὰ τῶν ἀβροτάτων ἔργων τῆς ἑλληνικῆς τέχνης. Ναι, ἐνόμιζον ὅτι ἤκουον στίχους τινὰς τοῦ Εὐριπίδου, ἐνόμιζον ὅτι ἐθεώρουν ἄγαλμά τι τοῦ Πολυκλείτου βλέπων τὸν νεαρὸν καὶ ἠρωϊκὸν ἐκεῖνον τραυματίαν βαδίζοντα ἐν τῇ αἰθούσῃ διὰ τῶν δύο ἐκείνων βᾶκτρων μετὰ τοιαύτης ἐπιτηδειότητος, ἀπλότητος καὶ εὐχερείας, μεταβαίνοντα φυσικῶς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τόνου εἰς τὸν ἕτερον, προσαρμοζόντα τὸ ὕφος αὐτοῦ πρὸς τὸ τοῦ συνδιαλεγόμενου, πλήρη σεβασμοῦ πρὸς τοὺς γέροντας, φιλοφροσύνης ἄνευ ἀνόστου χαριτολογίας πρὸς τὰς κυρίας, ἐπιφυλάξεως πρὸς τὰς νεάνιδας, εὐθυμίας πρὸς τοὺς ὁμηλικὰς αὐτῶν· ἐν ᾧ δὲ παρετήρουν ταῦτα διὰ τοῦ βλέμματός, ἐκυψα πρὸς τὸν γείτονα μου καὶ τῷ εἶπον.

— Ἰπ' αὐτὰ ὅλα ὑπολανθάνει ἡ μήτηρ. Ἡ

εὐγένεια ὡς πρώτην βᾶσιν ἔχει τὸν πρὸς τὰς γυναικάς σεβασμόν, ὁ σεβασμὸς δὲ οὗτος οὐδαμῶς διδάσκεται τόσον καλὰ ὅσον ἐπὶ τῶν μητρικῶν γονάτων! Ὁ νέος οὗτος ἀνετράφη ὑπὸ τῆς μητρὸς του!

— Ἐχετε δίκαιον, μοι εἶπεν ὁ γείτων μου ἡ μήτηρ του τῷ ἐνέπνευσε τὴν εὐγένειαν ταύτην, αὕτη τῷ τὴν ἐκκληροδότησε, ἀλλὰ δὲν τῷ ἐδίδαξεν αὐτήν. Τὴν ἔχει ἐκ φύσεως. Ἡμέραν τινά, ὅτε ἦτο πέντε ἐτῶν παιδάριον, συναντᾷ πτωχόν τινα πολὺ γέροντα καὶ πολὺ ἀνάπηρον. Ἡ μήτηρ δίδει ἐν πεντάλεπτον εἰς τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον φέρε αὐτὸ πρὸς τὸν γέροντα, ἀλλὰ τὴν στιγμήν καθ' ἣν τὸ ἐνεχειρίζεν ἐξέβαλε πρῶτον τὸ πιλίδιον του καὶ τὸν ἔχαιρέτισε. Δὲν σᾶς φαίνεται ὠραῖον; Ὅποιον βαθὺ δίδαγμα! Τὸ παιδίον τοῦτο ὕπερ ἀποκαλύπτεται πρὸ τῆς πτωχίας, καὶ προσθέτει τὴν ἐλεημοσύνην τῆς καρδίας εἰς τὴν ἐλεημοσύνην τῆς χειρὸς, μᾶς δεικνύει τὴν εὐγένειαν ὑπὸ νέαν ὄψιν! Τὸ χάριεν ἐκεῖνο παιδίον μᾶς λέγει ἐν ἀγνοίᾳ του, ὅτι πρέπει νὰ τιμῶμεν εἰς ἕκαστον ἀνθρώπινον ὃν πλάσμα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀδελφὸν ἐν ὀδύνῃ. Χάρις εἰς αὐτὸ ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ συμπληρώσωμεν τὴν φράσιν τοῦ Βωθενάρχη λέγοντες: «Ἡ εὐγένεια ὁμοιάζει πρὸς τὰς μεγάλας ιδέας, διότι ἀπορρέει ὡς αὗται ἐκ τῆς καρδίας.

(Ern. Legouvé)

ΠΑΥΛΟΣ ΔΕΡΟΥΛΕΔ

Ἀπὸ τίνος διατρίβει ἐν Ἀθήναις ὁ περιφανὴς γάλλος ποιητὴς καὶ πρόεδρος τοῦ ἐν Γαλλίᾳ «Συνδέσμου τῶν Φιλοπατρίδων» Παῦλος Δερούλεδ, ὅστις ἐπικείμενον νομισὰς τὸν πόλεμον, ἤλθεν ὅπως ἀγωνισθῆ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐτοιμῶς ἔχων καὶ δεκακισχιλίους ἐμπειροπολέμους ἀνδρας. Ὁ κ. Δερούλεδ, ἀφ' οὗ γενναίως ἐπολέμησεν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης παρασημοφορηθεὶς ἐπ' ἀνδρείᾳ, ἔγραψε φλογερὰ ποιήματα ὑπὸ τὴν προσωνομίαν *Ἄσματα τοῦ στρατιώτου*, *Νέα Ἄσματα τοῦ στρατιώτου*, *Ἐμβατήρια καὶ σαλπίσματα*, τὰ ὅποια διὰ τὸ γενναῖον τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τὸ εἰλικρινές τοῦ αἰσθήματος οὐ μόνον ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημείας ἐβραβεύθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς ἔτυχον παρὰ τοῦ κοινῶ ἑκατοστύας ἀριθμούντα ἐκδόσεων.

Τὴν φιλοπατρίαν τοῦ ἀνδρὸς μαρτυρεῖ καὶ τότε. Μετὰ τὸν πόλεμον οὐ μετέσχε ὡς ἐθελοντῆς ὁ Δερούλεδ προὔτιθετο νὰ παραιτηθῆ τὸν βαθμὸν αὐτοῦ ὡς ἀξίωματικοῦ· εἶχεν ἤδη δημοσιεύσει τὰ *Ἄσματα τοῦ στρατιώτου* καὶ ἐμελλε νὰ ἀρσιωθῆ ὅλος εἰς τὴν ποίησιν, εὐπορος ὢν καὶ δυνάμενος νὰ διαθέσῃ κατὰ βούλησιν τὰ καθ'

ἐαυτὸν· ἀλλ' ὁ συναγωνιστὴς αὐτοῦ ταγματάρχης Λὰν τῷ εἶπε:

— Ἐξεδώκατε ὠραῖον ἔργον, τὸ ὅποιον θὰ ὠφελήσῃ πολὺ τὴν Πατρίδα. Θέλετε νὰ πράξετε κατὰ τι καλλίτερον ἀκόμη; Μείνετε μαζί μας, εἰς τὸν στρατὸν αὐτόν, ὃν ἀγαπᾶτε πολὺ καὶ ὅστις σᾶς ἀγαπᾷ ἤδη. Κατετάχθητε μόνον δι' ὅσον χρόνον διαρκέσῃ ὁ πόλεμος. Ἀλλὰ— τὸ λέγετε δὲ καὶ σεῖς ὁ ἴδιος,— ἡ εἰρήνη αὕτη εἶνε ἀπλῆ ἀνακωχή, ὁ πόλεμος δὲν ἐτελειώσε, οὐδὲ ὀκαιρὸς τῆς ὑπηρεσίας σας ἔληξε. Ὁ στρατὸς ἔχει ἀνάγκην ἐκείνων, οἵτινες ἀφ' οὗ ἔδωκαν τὸ καλὸν παράδειγμα ἐν καιρῷ πολέμου, εἶνε ἱκανοὶ νὰ δώσωσιν αὐτὸ καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης. Εἰξεύρω ὅτι σᾶς ζητῶ μεγάλην θυσίαν, ἀλλὰ θὰ τὴν κάμετε.

Καὶ οὕτως ὁ Δερούλεδ ἔμεινεν ἐν τῷ στρατῷ ἐπὶ ἕξ ὅλα ἔτη, ὅτε παρητήθη κατ' ἀνάγκην διότι πεσὼν ἐκ τοῦ ἀφηνιάσαντος ἵππου αὐτοῦ ἔθραυσε τὸν ἀριστερὸν πόδα. Ἐκτοτε ἐπεδόθη εἰς τὰ γράμματα, ἐποίησε τὸν *Ἔτραν* καὶ τὴν *Μωαβίτιδα* καὶ ἄλλο παρεσκευάζε δρᾶμα, ὅτε διωρίσθη μέλος τῆς παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῆς Γαλλίας συστάσεως ἐπιτροπείας πρὸς στρατιωτικὴν παιδαγωγίαν τῶν μαθητῶν. Ὁ ποιητὴς παραιτήσας καὶ αὐθις τὴν ποίησιν, εἰργάσθη ὀλοψύχως πρὸς ὄργανωσιν ἀληθοῦς πατριωτικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἔθνους αὐτοῦ. Ἀλλὰ διχογνωμήσας πρὸς τὸν Ἰούλιον Φερρῆ παρητήθη τῆς ἐπιτροπείας· τότε δὲ μέλη τινὰ αὐτῆς τῷ εἶπον:

— Ἄν παρητήθητε διότι θέλετε νὰ ἐπαναλάβητε τὰς φιλολογικὰς σας ἐργασίας, δὲν ἀντιλέγομεν· ἀλλ' ἂν παρητήθητε, ὅπως νομίζομεν, διότι δὲν ἔγιναν δεκταὶ αἱ ιδέαι σας καὶ δὲν ἐφηρμόσθησαν, τότε ἰδρύσατε μεθ' ἡμῶν Ἑταιρίαν τινὰ πρὸς διάδοσιν πατριωτικοῦ φρονήματος καὶ ἡμεῖς δεχόμεθα καὶ ἐφαρμύζομεν τὰς ιδέας σας. Σεῖς εἰσθε ὁ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἀρμόδιος νὰ γίνητε ὁ πρωτοεργὸς τῆς ἀναμορφώσεως ταύτης. Βαδίσατε καὶ θὰ σᾶς ἀκολουθήσωμεν.

Ὁ Δερούλεδ ἱδρυσεν τότε, συνεπικουρούντων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας, ὡς τοῖς ιστορικοῦ Ἑρρίκου Μαρτέν, τὸν «Σύνδεσμον τῶν φιλοπατρίδων», ἔκτοτε δὲ ἐργάζεται ἀνεκτότως πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ἔθνικοῦ φρονήματος παρὰ τῷ ἔθνει αὐτοῦ.

«Δὲν μεριμνᾷ οὐδὲ ὅπως περὶ ἐαυτοῦ, γράφει ὁ Κλαρετῆ. Καταναλίσκει τὸν χρόνον, τὰς δυνάμεις, τὸ χρῆμα αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἔργου τούτου, ἡμεῖς δὲ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν ἀπαιτούμεν—ἐπιμόνως ἀλλὰ ματαίως—νὰ φανῆ πλείον τι φίλαυτος· τῷ λέγομεν, ὡς καὶ οἱ οἰκτεῖοι αὐτοῦ ἔξαπαντος λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι πρέπει νὰ συμπληρώσῃ τὸ φιλολογικὸν αὐτοῦ ἔργον, καὶ ὅτι οἱ ὠραῖοι στίχοι ὑπηρετοῦσιν ὁμοίως καὶ ἀνυψοῦσιν τὴν πατρίδα. Ἀλλὰ δὲν μᾶς ἀκούει.»

Τοιοῦτος διὰ βραχέων ὁ γενναῖος ἀνὴρ, ὅστις